

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl soudkyně Mgr. Janou Příbylovou ve věci

žalobkyně: **ZPS, a.s. v likvidaci**, IČO 000 09 393
sídlem třída Tomáše Bati 5331, 760 01 Zlín
zastoupená advokátem Mgr. Davidem Böhemem
sídlem Krouzova 3022/7, 143 00 Praha 4

proti

žalované: **Česká spořitelna, a.s.**, IČO 452 44 782
sídlem Olbrachtova 1929/62, 140 00 Praha 4
zastoupená advokátem Mgr. Romanem Vojtou, LL.M.
sídlem Na Krupičárně 1672/5, 153 00 Praha 5

o zrušení rozhodčího nálezu ze dne 3. 2. 2021, sp. zn. Rsp 667/17,
o návrhu žalobkyně na odklad vykonatelnosti výroku č. 3 předmětného rozhodčího nálezu,

takto:

Návrh na odklad vykonatelnosti výroku č. 3 rozhodčího nálezu Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky ze dne 3. 2. 2021, sp. zn. Rsp 667/17, se zamítá.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 16. 5. 2021 domáhá zrušení rozhodčího nálezu ze dne 3. 2. 2021, sp. zn. Rsp 667/17, vydaného Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky s odkazem na ust. § 31 písm. b), c), d), e), g) a f) zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů (dále jen „ZRŘ“)
2. Žalobkyně ve svém návrhu, doplněném dne 1. 11. 2021, uvádí, že předmětné rozhodčí řízení se po věcné stránce týkalo sporu o vydání finančních prostředků zadržovaných žalovanou v částce ve výši 947 748 125 Kč, spolu s úrokem z prodlení, které žalovaná stále zadržuje, přestože měla povinnost je žalobkyni vydat již v roce 2015. Rozhodčí soud nálezem ze dne 3. 2. 2021, žalobkyni doručeným dne 18. 2. 2021, rozhodčí žalobu pro částku 1 000 000 Kč zamítl a ve zbylé částce 947 748 125 Kč (po rozšíření rozhodčí žaloby žalobkyní) řízení zastavil pro překážku věci rozsouzené. Žalobkyně má za to, že jsou dány důvody pro zrušení rozhodčího nálezu ve smyslu ZRŘ a důvody pro odklad vykonatelnosti rozhodčího nálezu ve smyslu ust. § 32 odst. 2 ZRŘ. Rozhodčí soud částečným zastavením řízení neposkytl možnost věc před rozhodci projednat, když nárok na rozšíření žaloby původně připustil, obsáhle k němu dokazoval a následně zcela překvapivě řízení částečně zastavil, aniž by dal žalobkyni prostor přinést právní argumentaci v neprospěch daného řešení přijatého rozhodčím senátem. Daný předmět rozhodčího řízení navíc nikdy nebyl předmětem jiného řízení, když jako právní nárok vznikl až v roce 2016. Žalobkyně dále uvádí, že rozhodčí soud nedostatečně odůvodnil rozhodčí nález, není zřejmé jaká skutková tvrzení má za prokázaná a jaká nikoli, dle názoru žalobkyně je odůvodnění rozhodčího nálezu zcela neúplné, nesrozumitelné a nepřezkoumatelné, což je důvodem pro jeho zrušení ve

smyslu ust. § 31 písm. e) ZRŘ. Žalobkyně odkazuje na náleží Ústavního soudu ze dne 22. 1. 2015, sp. zn. III. ÚS 251 6/14, dle kterého právo na odůvodnění rozhodnutí jakožto součást práva na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny, vyplývá z kautel právního státu, kdy z odůvodnění soudního rozhodnutí musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na jedné straně a právními závěry na straně druhé; není-li tomu tak, je posuzované rozhodnutí soudu nepřezkoumatelné. Nedostatečně odůvodněným soudním rozhodnutím dochází k porušení ústavního práva na spravedlivý proces, v této souvislosti odkázala žalobkyně rovněž na náleží Ústavního soudu ze dne 6. 3. 1997, sp. zn. III. ÚS 271/96, náleží ze dne 11. 2. 2004, sp. zn. PI. ÚS 1/03, náleží ze dne 21. 7. 2004, sp. zn. I. ÚS 639/03 a náleží ze dne 16. 5. 2013, sp. zn. IV. ÚS 3377/12. Žalobkyně odkázala na náleží Ústavního soudu ze dne 16. 7. 2013, sp. zn. I. ÚS 1794/10, dle kterého výsledkem rozhodčího řízení skutečně nesmí být vyloučení či snížení úrovně ochrany, které by se stranám dostalo v civilním řízení soudním. Rozhodčí soud neposkytl žalobkyni řádné poučení ve smyslu ust. § 118a o.s.ř., kdy žalobkyně odkázala na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 25. 4. 2007, sp. zn. 32 Odo 1528/2005. Poučovací povinnost má i v rozhodčím řízení zabránit vydání překvapivého či nepředvídatelného rozhodnutí – kdy takovýmto rozhodnutím je účastník zbaven možnosti skutkově a právně argumentovat. Rozhodčí soud v žalobkyni vyvolal svým postupem důvodné očekávání, že o daném nároku bude rozhodnuto meritorně, když rozhodl o připuštění rozšíření rozhodčí žaloby. Žalobkyně předně namítá, že rozhodčí soud založil napadený rozhodčí náleží v převážné části na vlastní interpretaci postupu stran, kdy tato interpretace byla zcela překvapivá a odtržená od složitého procesu skutkového zjišťování a dokazování. Závěrem žalobkyně uvádí, že má za to, že na rozhodčí řízení mohlo mít vliv trestněprávní jednání, které bude žalobkyně posuzovat. Žalobkyně následně podáním ze dne 1. 11. 2021 doplnila, že Rozhodčí soud zastavením řízení ohledně částky 947 748 125 Kč pro překážku věci pravomocně rozhodnuté porušil princip rovnosti zbraní účastníků řízení a právo na spravedlivý proces, když Rozhodčí soud nepředvídatelně a bez jakéhokoliv odůvodnění změnil svůj předchozí právní názor ohledně pravomoci meritorně projednat rozšíření žaloby a žalobkyni nepoučil ve smyslu § 118a o.s.ř. Dále žalobkyně namítla absenci nepodjatosti rozhodce, resp. rozhodců v dané věci a požádala o zrušení výroku II. nálezu pro jeho nemožnost ve smyslu ZRŘ a Řádu s odkazem na ust. § 31 písm. f) ZRŘ.

3. Žalobkyně rovněž žádá o odklad vykonatelnosti výroku č. 3 předmětného rozhodčího nálezu ve smyslu ust. § 32 odst. 2 shora citovaného zákona, neboť je zřejmé, že rozhodčí náleží je zatížen celou řadou zjevných procesních vad, které odůvodňují jeho zrušení dle ustanovení § 31 ZRŘ. Neprodleným výkonem napadeného rozhodčího nálezu by žalobkyni vznikla závažná újma, když předmětným výrokem č. 3 byla žalobkyni uložena povinnost v krátké lhůtě 3 dnů ode dne doručení rozhodčího nálezu zaplatit částku 7 238 861,50 Kč, neprodlená úhrada této významné částky by citelným způsobem zasáhla do aktuální majetkové situace žalobkyně (negativním dopadem na disponibilní prostředky žalobkyně) a ztížila by její schopnost účinně se domáhat vlastních práv.
4. Městský soud v Praze se předně zabýval včasností žaloby. Z rozhodčího spisu vyplývá, že rozhodčí náleží byl žalobkyni doručen dne 18. 2. 2021. Vzhledem k tomu, že tříměsíční lhůta k podání návrhu na zrušení rozhodčího nálezu ve smyslu ust. § 32 odst. 1 ZRŘ, uplynula až dne 18. 5. 2021, lze žalobu podanou u zdejšího soudu dne 16. 5. 2021 prostřednictvím datové schránky považovat za včasnou.
5. V řízení o návrhu na zrušení rozhodčího nálezu lze rozhodnout o odkladu vykonatelnosti podle ust. § 32 odst. 2 ZRŘ, (i) jestliže by neprodleným výkonem rozhodčího nálezu hrozila závažná újma nebo (ii) jestliže je z návrhu na zrušení rozhodčího nálezu možné usuzovat, že je důvodný.
6. Vzhledem k tomu, že žalobkyně namítala v případě výkonu napadeného rozhodčího nálezu existenci závažné újmy, zabýval se soud nejprve touto námitkou žalobkyně. Existenci takové závažné újmy musí však návrhvatel doložit, již v návrhu na zrušení rozhodčího nálezu by měly

být obsaženy údaje, z nichž lze učinit případný závěr o existenci hrozící závažné újmy, současně je nutné mít na paměti rovněž zájem osoby, již povinnost svědčí, na jejím splnění. V posuzovaném případě žalobkyně uvedla pouze toho, že neprodlená úhrada takto významné částky by citelným způsobem zasáhla do její aktuální majetkové situace – tedy, že by měla negativní dopad na disponibilní prostředky žalobkyně a ztížila by tak její schopnost účinně se domáhat vlastních práv. Soud však v rámci své volní úvahy nezkoumá, zda výkonem rozhodčího nálezu by povinnému vznikla majetková újma, neboť výkonem rozhodnutí (exekucí) vzniká majetková újma vždy a je to exekucí (výkonu rozhodnutí) vlastní. Soud však posuzuje zejména to, zda by intenzita takové újmy byla nyní, "teď a tady" tak závažná, že by bylo vhodné namísto nařízení výkonu rozhodnutí (exekuce) vyčkat rozhodnutí ve věci samé (soud tedy posuzuje možnou újmu za situace, kterou by výkon nálezu napadeného návrhem podle ust. § 31 ZRŘ mohl způsobit, pokud by došlo k jeho zrušení). Soud však v daném případě s ohledem na tvrzení žalobkyně, která nijak nekonkretizuje, jaká závažná újma ji neprodleným výkonem rozhodnutí hrozí a z jakých konkrétních okolností takovou obavu vyvozuje, kdy tato svá tvrzení žalobkyně rovněž ničím nedokládá, neshledal, že by se jednalo o situaci, kdy by bylo namístě rozhodnout o odkladu vykonatelnosti podle ust. § 32 odst. 2 ZRŘ pro hrozbu závažné újmy a vyčkat rozhodnutí ve věci samé.

7. Druhým důvodem pro odložení vykonatelnosti rozhodčího nálezu je situace, kdy z návrhu na zrušení rozhodčího nálezu lze usuzovat, že tento je důvodný. Soud tak předběžně zkoumal důvodnost samotného návrhu, tj. zdali jsou v daném případě dány důvody pro zrušení rozhodčího nálezu.
8. Prvně žalobkyně namítá důvody § 31 písm. b) nebo c) ZRŘ. Podle ust. § 33 ZRŘ soud zamítne návrh na zrušení rozhodčího nálezu, který se opírá o důvody § 31 písm. b) nebo c) ZRŘ, jestliže strana, která se domáhá zrušení rozhodčího nálezu, neuplatnila, ač mohla, takový důvod v rozhodčím řízení nejpozději, než začala jednat ve věci samé. V posuzované věci tak bylo nutné důvod pro zrušení rozhodčího nálezu dle ust. § 31 písm. b) ZRŘ, na který žalobkyně bez dalšího odkazuje, namítnout již v rozhodčím řízení, což se v daném případě nestalo. Pokud je takovýto důvod uplatněn až v soudním řízení o žalobě na zrušení rozhodčího nálezu, soud již k němu jako k úkonu učiněnému opožděně nepřihlédne. Soud proto pouhý odkaz žalobkyně na shora citované ustanovení, kdy žalobkyně navíc nikterak nekonkretizuje, v čem spatřuje důvody pro zrušení rozhodčího nálezu dle citovaného ustanovení, předběžně posoudil jako nedůvodný. Stejně tak soud posoudil ve smyslu ust. § 33 ZRŘ odkaz žalobkyně na ust. § 31 písm. c) ZRŘ, kdy žalobkyně ani v tomto případě neuplatnila tento důvod v průběhu rozhodčího řízení a ani netvrdila žádné skutečnosti svědčící pro zrušení rozhodčího nálezu ve smyslu uvedeného ustanovení. Rozhodčí senát ve složení JUDr. Aleny Bánayiové, CSc., JUDr. Zdeňka Šulce a prof. JUDr. Karla Marka, CSc. byl řádně ustanoven a žalobkyně k tomuto v rámci rozhodčího řízení ničeho nenamítala.
9. K odkazu na zrušení rozhodčího nálezu ve smyslu písm. d) ust. § 31 ZRŘ žalobkyně ničeho dalšího neuvedla. Důvod pro zrušení rozhodčího nálezu dle citovaného ustanovení nastane za situace, kdy by rozhodčí nálezu nebyl usnesen většinou rozhodců. Důkazem skutečnosti, že se na konečném znění rozhodčího nálezu rozhodci usnesli, jsou jejich podpisy na rozhodčím nálezu, není třeba o této skutečnosti vydávat zvláštní samostatné usnesení. V projednávané věci byl předmětný rozhodčí nálezu podepsán všemi shora jmenovanými rozhodci rozhodčího senátu a soud proto v rámci předběžného posouzení návrhu na zrušení rozhodčího nálezu nemá návrh žalobkyně ani v tomto případě za důvodný.
10. Žalobkyně ve smyslu ust. § 31 písm. e) ZRŘ namítala jako důvody vedoucí ke zrušení rozhodčího nálezu neposkytnutí možnosti žalobkyni věc před rozhodci projednat a nesrozumitelnost a nepřezkoumatelnost odůvodnění rozhodčího nálezu. Soud k tomuto uvádí, že porušení principu rovnosti stran znamená, že straně není vůbec dána možnost věc projednat, v tomto případě před rozhodčím soudem. Takováto situace však v daném případě nenastala, neboť

žalobkyně byla v rozhodčím řízení zastoupena zástupcem, který byl ve sporu procesně aktivní, žalobkyně měla stejnou míru procesních práv a povinností jako protistrana, soud neshledal, že by byla žalobkyně ze strany shora uvedeného rozhodčího soudu nějakým způsobem znevýhodněna oproti protistraně, oběma stranám byla zasílána podání protistrany, oběma stranám byla dána možnost vyjádřit se k tvrzením protistrany a důkazům navrženým protistranou, oběma stranám tak byla dána možnost věc před rozhodci projednat. Rozhodnutí, zda některé důkazy budou či nebudou provedeny, podléhá výlučnému posouzení rozhodců a pouze jim je svěřena pravomoc k posouzení, zda byl v průběhu dokazování zjištěn skutkový stav věci do té míry, jaká je potřebná pro rozhodnutí sporu, rozhodci nemají povinnost provést všechny důkazy, které jim strany navrhnou. V řízení o návrhu na zrušení rozhodčího nálezu přitom nelze přezkoumávat věcnou správnost ani právní hodnocení učiněná rozhodci ve věci samé, a nelze tudíž posuzovat ani rozsah provedeného dokazování. Obdobné pak platí ve vztahu k žalobkyni uvedeným námitkám týkajícím se naprosté neúplnosti, nesrozumitelnosti a nepřezkoumatelnosti odůvodnění rozhodčího nálezu. Podle stávající judikatury soudů tedy může dojít ke zrušení rozhodčího nálezu s odkazem na ust. § 31 písm. e) ZRŘ jen tehdy, dojde-li v řízení k porušení základních procesních práv a povinností účastníků rozhodčího řízení s ohledem na zásadu rovnosti účastníků řízení vyjádřenou v ust. § 18 ZRŘ. Účastníkům musí být dána plná příležitost k uplatnění jejich práv. Všechny námitky vedoucí ke zrušení rozhodčího nálezu podle ust. § 31 písm. e) ZRŘ musí být nutně procesního charakteru, musí se tedy týkat postupu rozhodčího soudu při projednávání sporu, nikoli správnosti skutkových nebo právních závěrů učiněných rozhodčím soudem. V daném rozhodčím řízení byly při ústních jednáních provedeny veškeré důkazy navrhované a předložené oběma stranami, soud nemá ani v tomto případě samotný návrh na zrušení rozhodčího nálezu za důvodný, žalobkyně měla možnost se v rámci rozhodčího řízení vyjádřit k námitce věci pravomocně rozsouzené uplatněnou žalovaným a navrhopvat v této věci důkazy, ostatně jak sama žalobkyně uvádí, rozhodčí soud nejprve nárok na rozšíření žaloby připustil a obsáhle k němu dokazoval.

11. Rozhodce musí stejně jako v civilním řízení sporném zajistit způsobem vedení řízení, aby jeho rozhodnutí nebylo překvapivé. K dosažení tohoto cíle se v civilním soudním řízení uplatňuje poučovací povinnost soudu; žalobkyně odkazovala na neposkytnutí řádného poučení ve smyslu ust. § 118a o.s.ř. ze strany rozhodčího soudu, kdy takové pochybení ze strany rozhodčího soudu, však musí dosahovat určité intenzity, aby bylo možné považovat žalobu na zrušení rozhodčího nálezu za důvodnou. Žalobkyně namítala překvapivost daného rozhodnutí rozhodčího soudu, když se jí nedostalo řádného poučení o změně názoru rozhodčího soudu ohledně meritorního projednání nároku uplatněném rozšířením žaloby. Soud je toho názoru, že v daném případě, kdy rozhodčí soud dospěl k závěru, že v rozsahu rozšířeného nároku je založena překážka věci rozsouzené a jedná se tak o neodstranitelnou podmínku řízení, rozhodčímu soudu nezbylo, než řízení o tomto nároku žalobkyně zastavit. Zdejší soud proto pochybení rozhodčího soudu ve smyslu ust. § 118a o.s.ř. neshledal, když námitkou překážky věci rozsouzené se soud zabýval v rámci ústních jednání, kdy pro protichůdná skutková tvrzení ohledně předmětu řízení, které strany sporu uváděly, bylo nutno provést důkazy, na základě kterých rozhodčí soud následně ke svému závěru dospěl. O zastavení řízení (jak bylo rozhodnuto výrokem II. rozhodčího nálezu) se sice rozhoduje formou usnesení, ale v případě, kdy soud rozhodne jinou – kvalitativně vyšší – formou rozhodnutí, se sice jedná o vadu řízení, takováto vada však nemůže mít vliv na správnost rozhodnutí (viz usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Odo 535/2004, ze dne 10. května 2005). V posuzovaném případě se tak nejedná o vadu, která by ve smyslu ust. § 31 ZRŘ mohla vést ke zrušení rozhodčího nálezu. Žalobkyni se dostalo v rámci rozhodčího řízení řádného poučení, měla prostor k dotvrzení relevantních skutečností a rovněž k navržení důkazů a to i ve věci nároku, který byl předmětem rozšíření žaloby, kdy měla možnost ohledně rozšířeného nároku skutkově a právně argumentovat. Z rozhodčího nálezu je tedy zřejmé, že rozhodčí soud své poučovací povinnosti vzhledem k žalobkyni dostal.

12. Žalobkyně dále žádala zrušení výroku II. rozhodčího nálezu ve smyslu ust. § 31 písm. f) ZRŘ pro jeho nemožnost. Plnění je ve smyslu písm. f) citovaného ustanovení nemožné, pokud je závazek *objektivně* neuskutečnitelný, typicky v případě, že předmět plnění je mimo sféru vlivu povinného, plnění nedovolené je takové plnění, které není aprobováno vnitrostátním právem. Daná situace se vztahuje zejména na situace, kdy se jedná o plnění, se kterým je dovoleno nakládat jen některým subjektům, primárně státu, příp. dalším oprávněným, autorizovaným osobám, neboť se jedná o specifické plnění (služby, zboží), které podléhá státnímu dozoru či povolení, plnění, které je státem regulováno nebo přímo zakázáno (nerostné bohatství, návykové látky, farmaceutika, zbraně, střelivo, lidské tělo atd.). Žalobkyně uváděla, že rozhodnutí o zastavení (části) rozhodčího řízení nemůže být vydáno coby výrok rozhodčího nálezu, ale musí být vydáno coby samostatné usnesení, k této argumentaci žalobkyně se soud již shora vyjadřoval. Zejména ale k tomuto soud uvádí, že výrok o zastavení řízení neodsuzuje žalobkyni k žádnému plnění, neboť podle tohoto výroku nemá být ani plněno. Odkaz žalobkyně na nemožnost plnění výroku II. rozhodčího nálezu tak nemůže být žádným způsobem subsumován pod tento zrušovací důvod.
13. Namítané písm. g) daného ustanovení umožňuje zrušit rozhodčí nález z důvodů, pro které lze v občanském soudním řízení žádat o obnovu řízení. Jde tedy o případy, kdy se objevily nové skutečnosti, rozhodnutí nebo důkazy, které bez své viny nemohl žalobce domáhající se zrušení rozhodčího nálezu použít v rozhodčím řízení, pokud mohou přivodit pro něho příznivější rozhodnutí ve věci. Z žaloby samotné vyplývá, že žalobkyni objektivně nic nebránilo v tom, aby na svou obranu uplatnila veškeré tvrzení a důkazy, které měla k dispozici, a aby důkazy předložila rozhodčímu senátu před vydáním rozhodčího nálezu. Soud proto předběžně uzavírá, že ani v tomto případě nejsou dány důvody pro zrušení rozhodčího nálezu, kdy navíc žalobkyně kromě odkazu na dané zákonné ustanovení ve svém návrhu neuvádí žádných skutečností, pro které by soud mohl považovat její návrh ve smyslu namítaného ustanovení za důvodný.
14. Městský soud v Praze s ohledem na vše shora uvedené dospěl k závěru, že z návrhu žalobkyně na zrušení rozhodčího nálezu ze dne 3. 2. 2021, sp. zn. Rsp 667/17, není možné usuzovat, že je důvodný, a tudíž ani v tomto případě nedospěl k závěru, že by byly dány podmínky pro odklad vykonatelnosti výroku č. 3 shora uvedeného nálezu dle ust. § 32 odst. 2 ZRŘ. Soud proto rozhodl, jak je ve výroku tohoto usnesení uvedeno a návrh na odklad vykonatelnosti výroku č. 3 žalobkyně zamítl. Závěrem pak zdejší soud poznamenává, že shledáním absence podmínek pro účely posouzení odkladu vykonatelnosti nepředjímá případný výsledek řízení ve věci samé.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do patnácti dnů ode dne jeho doručení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

Praha 30. března 2022

Mgr. Jana Příbylová
soudkyně